

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1985

Vyhlásené: 13.12.1985 Časová verzia predpisu účinná od: 15.02.1993 do: 31.08.1995

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

126

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 12. decembra 1985

o požiarnej ochrane

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Úvodné ustanovenie

(1) Požiare spôsobujú straty na životoch, poškodenie zdravia a závažné škody na majetku. Preto je povinnosťou orgánov, organizácií a občanov požiarom predchádzať a v prípade ich vzniku prispieť na ich zdolanie.

(2) Účelom zákona je ustanoviť povinnosti orgánov, organizácií a občanov, ako aj postavenie a pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku požiarnej ochrany a postavenie a povinnosti jednotiek požiarnej ochrany tak, aby boli vytvorené podmienky pre účinnú ochranu života a zdravia občanov a majetku pred požiarom a poskytovanie pomoci pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

PRVÁ ČASŤ

POVINNOSTI ORGÁNOV, ORGANIZÁCIÍ A OBČANOV NA ÚSEKU POŽIARNEJ OCHRANY

Prvý oddiel

Povinnosti orgánov a organizácií

§ 2

Všeobecné ustanovenia

(1) Orgány a organizácie zabezpečujú plnenie povinností vyplývajúcich pre nich z tohto zákona a predpisov vydaných na jeho základe alebo z iných predpisov upravujúcich povinnosti na úseku požiarnej ochrany (ďalej len „predpisy o požiarnej ochrane“) ako neoddeliteľnú súčasť svojej riadiacej, hospodárskej alebo inej základnej činnosti a neodkladne odstraňujú zistené nedostatky.

(2) Za plnenie úloh na úseku požiarnej ochrany v orgánoch a organizáciách zodpovedajú ich vedúci. Ak je na čele organizácie kolektívny orgán, organizačné predpisy určujú, kto zodpovedá za plnenie úloh na úseku požiarnej ochrany.

Povinnosti ústredných orgánov

§ 3

Ústredné orgány štátnej správy a iné ústredné orgány (ďalej len „ústredné orgány“) vo vzťahu k nimi riadeným orgánom a organizáciám

- a) upravujú po dohode s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) organizáciu a vykonávanie požiarnej ochrany podľa podmienok nimi riadeného odvetvia,
- b) kontrolujú plnenie úloh na úseku požiarnej ochrany a dodržiavanie predpisov o požiarnej ochrane,
- c) zabezpečujú v pláne prostriedky na kádrové a materiálno-technické vybavenie požiarnej ochrany podľa osobitných predpisov,¹⁾
- d) dbajú na to, aby súčasťou hodnotenia činnosti organizácií bolo aj hodnotenie účinnosti opatrení na úseku požiarnej ochrany.

§ 4

(1) Ústredné orgány, do pôsobnosti ktorých patrí výroba, dovoz alebo predaj prostriedkov požiarnej ochrany, sú povinné zabezpečovať túto činnosť tak, aby boli uspokojené odôvodnené potreby požiarnej ochrany.

(2) Ústredné orgány, do pôsobnosti ktorých patrí riadenie výkonu štátnej správy na úseku školstva, zabezpečujú, aby obsah výchovy a vzdelávania na všetkých druhoch a stupňoch škôl v primeranom rozsahu zahŕňal aj otázky požiarnej ochrany.

(3) Pri plnení povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 ústredné orgány spolupracujú s ministerstvom vnútra.

§ 5

Povinnosti nadriadených orgánov

Nadriadené orgány vo vzťahu k organizáciám, ktoré priamo riadia alebo spravujú

- a) zabezpečujú a kontrolujú plnenie povinností vyplývajúcich z predpisov o požiarnej ochrane a z opatrení uložených ústredným orgánom alebo orgánom vykonávajúcim štátny požiarly dozor,
- b) zabezpečujú v pláne prostriedky na kádrové a materiálno-technické vybavenie požiarnej ochrany podľa osobitných predpisov,¹⁾
- c) zabezpečujú a kontrolujú pri výskume a vývoji nových výrobkov, materiálov a technológií požiadavky na požiarly bezpečnosť,
- d) dbajú na to, aby súčasťou hodnotenia činnosti organizácií bolo aj hodnotenie účinnosti opatrení na úseku požiarnej ochrany.

§ 6

Povinnosti organizácií

(1) Organizácie

- a) obstarávajú a inštalujú v potrebnom množstve a druhoch požiarly signalizáciu, hasiace zariadenia, požiarly techniku a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany so zreteľom na požiarly nebezpečenstvo v organizácii a udržiavajú ich v riadnom stave,

- b) vykonávajú určené opatrenia pri činnostiach alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb,
- c) oznamujú bezodkladne orgánu, ktorý v nich vykonáva štátny požiarny dozor a nadriadenému orgánu každý požiar, ktorý vznikol v organizácii,
- d) uplatňujú pri výskume a vývoji nových výrobkov, materiálov a technológií požiadavky na požiaru bezpečnosť,
- e) vykonávajú pravidelnú kontrolu dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane a plnenia príkazov, zákazov a pokynov týkajúcich sa požiarnej ochrany,
- f) plnia ostatné povinnosti vyplývajúce pre nich z predpisov o požiarnej ochrane a z opatrení uložených im nadriadeným orgánom alebo orgánom vykonávajúcim štátny požiarny dozor.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví

- a) spôsob vybavenia organizácií požiarnou signalizáciou, hasiacimi zariadeniami a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany, ako aj ich montáž, údržbu, opravy a kontrolu,
- b) povinnosti organizácií pri činnostiach alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb.

Technik požiarnej ochrany

§ 7

(1) Ústredné orgány, nadriadené orgány a organizácie ustanovujú na plnenie svojich povinností na úseku požiarnej ochrany technika požiarnej ochrany. Ústredné orgány ho ustanovujú po vyjadrení ministerstva vnútra, nadriadené orgány a organizácie po vyjadrení orgánu, ktorý v nich vykonáva štátny požiarny dozor.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví úlohy technikov požiarnej ochrany a ďalej, v ktorých organizáciách

- a) plnia povinnosti na úseku požiarnej ochrany dvaja alebo viacerí technici požiarnej ochrany,
- b) nemožno spájať funkciu technika požiarnej ochrany s inou funkciou,
- c) technik požiarnej ochrany je priamo podriadený vedúcemu organizácie
- d) výnimočne sa nevyžaduje ustanovenie technika požiarnej ochrany.

§ 8

Namiesto funkcie technika požiarnej ochrany môže ústredný orgán zriadiť s ohľadom na špecifické podmienky v ním riadenom odvetví inú funkciu alebo organizačný útvar na plnenie povinností na úseku požiarnej ochrany, a to po predchádzajúcom súhlase ministerstva vnútra.

§ 9

(1) Ak technik požiarnej ochrany zistí nedostatky, ktoré môžu viesť bezprostredne k vzniku požiaru v organizácii, je oprávnený nariadiť vykonanie nevyhnutných opatrení smerujúcich na odstránenie toho nebezpečenstva. O nariadených opatreniach bezodkladne informuje príslušného vedúceho organizácie a orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor.

(2) Rovnaké oprávnenia majú pracovníci zaradení vo funkciách zriadených podľa § 8.

§ 10**Špecialista požiarnej ochrany**

(1) Organizácie oprávnené na projektovú činnosť²⁾ ustanovujú za účelom riešenia požiadaviek požiarnej ochrany v dokumentácii stavieb špecialistu požiarnej ochrany.

(2) Špecialistu požiarnej ochrany ustanovujú tiež organizácie vykonávajúce výskum a vývoj, pokiaľ tieto organizácie posudzujú vo svojej činnosti aj otázky zabezpečenia požiarnej ochrany.

(3) Organizácie poverené výkonom funkcie štátnej skúšobne ustanovujú špecialistu požiarnej ochrany, ak tak určí so zreteľom na charakter ich činnosti príslušný ústredný orgán po dohode s ministerstvom vnútra.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 až 3 nie sú dotknuté ustanovenia § 7 a § 8.

(5) Úlohy špecialistov požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 11

(1) Funkciu technika požiarnej ochrany, špecialistu požiarnej ochrany alebo funkciu zriadenú podľa § 8 môžu vykonávať len pracovníci s požadovanou odbornou spôsobilosťou.

(2) Obsah odbornej spôsobilosti, spôsob a podmienky jej overovania a osvedčovania, ako aj vydávanie a odnímanie osvedčení o odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 12**Iní pracovníci poverení plnením úloh na úseku požiarnej ochrany**

(1) Vykonávaním kontroly dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane a na ich základe vydaných príkazov, zákazov a pokynov na určených pracoviskách môže poveriť vedúci organizácie podľa potreby, popri technikovi požiarnej ochrany aj iných spôsobilých pracovníkov.

(2) Povinnosti iných pracovníkov poverených plnením úloh na úseku požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 13**Požiarne hliadky**

(1) Organizácie zriaďujú požiarne hliadky

- a) v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
- b) na pracoviskách so zvýšeným požiarным nebezpečenstvom,
- c) v prípadoch určených starostom obce pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb.

(2) Organizácia zriaďuje požiarnu hliadku tiež vtedy, ak nie je v organizácii zriadená jednotka požiarnej ochrany.

(3) Úlohy požiarnych hliadok ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 14**Požiarotechnická komisia**

(1) Požiarotechnická komisia je poradným orgánom vedúceho organizácie na posudzovanie a zabezpečovanie úloh na úseku požiarnej ochrany.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví, v ktorých organizáciách sa zriaďuje požiarotechnická komisia, jej zloženie a úlohy.

§ 15**Dokumentácia požiarnej ochrany**

(1) Ústredné orgány, nadriadené orgány a organizácie sú povinné vypracúvať a udržiavať v súlade so skutočným stavom predpísanú dokumentáciu požiarnej ochrany.

(2) Druhy dokumentácie požiarnej ochrany, jej obsah a vedenie tejto dokumentácie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 16**Školenie a odborná príprava pracovníkov o požiarnej ochrane**

(1) Organizácie sú povinné vykonávať pravidelné školenie pracovníkov o požiarnej ochrane a odbornú prípravu pracovníkov zaradených do požiarnych hliadok a jednotiek požiarnej ochrany, ak túto prípravu nevykonávajú iné orgány.

(2) Ústredné orgány a nadriadené orgány zabezpečujú školenie určených pracovníkov a odbornú prípravu technikov požiarnej ochrany, špecialistov požiarnej ochrany a pracovníkov zaradených vo funkciách zriadených podľa § 8.

(3) Okruh pracovníkov, ktorí sa zúčastňujú školenia o požiarnej ochrane, druhy, obsah a rozsah tohto školenia, ako aj druhy, obsah a rozsah odbornej prípravy pracovníkov zaradených do požiarnych hliadok a jednotiek požiarnej ochrany, technikov požiarnej ochrany, špecialistov požiarnej ochrany a pracovníkov zaradených vo funkciách zriadených podľa § 8 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Druhý oddiel**Povinnosti občanov****§ 17**

(1) Občania sú povinní

- a) počínať si tak, aby nedochádzalo k vzniku požiarov, najmä pri používaní tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov, pri skladovaní a používaní horľavých alebo požiarne nebezpečných látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom,
- b) umožniť pravidelné čistenie komínov v rodinných domčekoch a v iných objektoch v ich vlastníctve alebo užívaní,
- c) plniť príkazy a dodržiavať zákazy týkajúce sa požiarnej ochrany na označených miestach,
- d) obstaráť a udržiavať v použiteľnom stave hasiace zariadenia a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany v rozsahu určenom predpismi o požiarnej ochrane,
- e) utvárať v rodinných domčekoch a v iných objektoch v ich vlastníctve alebo užívaní podmienky pre rýchle zdoľanie požiaru a pre záchranné práce,

f) umožniť kontrolným skupinám (§ 40) vykonať preventívnu požiarnu kontrolu na overenie dodržiavania predpisov o požiarinej ochrane v rodinných domčekoch a v iných objektoch v ich vlastníctve alebo užívaní a odstrániť zistené nedostatky v lehote určenej týmito orgánmi.

(2) Ten, kto je povinný vykonávať dohľad nad osobami, ktoré nemôžu posúdiť následky svojho konania, je povinný dbať, aby tieto osoby svojím konaním nespôsobili požiar.

(3) Občan nesmie

- a) vykonávať práce, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru, ak nemá odbornú spôsobilosť, ktorú požadujú pre vykonávanie takýchto prác osobitné predpisy,
- b) poškodzovať alebo zneužívať hasiace prístroje alebo iné vecné prostriedky požiarinej ochrany.

(4) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví podrobnosti o povinnostiach občanov pri predchádzaní požiarom a pri ich zdolávaní.

Tretí oddiel **Pomoc pri zdolávaní požiarov**

§ 18 **Osobná pomoc**

Každý je povinný v súvislosti so zdolávaním požiaru

- a) vykonať nevyhnutné opatrenia pre záchranu ohrozených osôb,
- b) uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- c) ohlásiť bezodkladne na určenom mieste zistený požiar alebo zabezpečiť jeho ohlásenie,
- d) poskytnúť osobnú pomoc jednotke požiarinej ochrany na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa jednotky požiarinej ochrany alebo orgánov obce.

§ 19 **Vecná pomoc**

Každý je povinný na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa jednotky požiarinej ochrany okresnej správy Zboru požiarinej ochrany alebo orgánov obce poskytnúť dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie zariadenia a iné veci potrebné na zdolanie požiaru.

§ 20 **Vyňatie z povinnosti poskytnúť osobnú a vecnú pomoc**

(1) Povinnosť poskytnúť pomoc uvedenú v § 18 a § 19 sa nevzťahuje na

- a) útvary a vojakov Československej ľudovej armády, vojsk ministerstva vnútra, útvary a príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a Zboru nápravnej výchovy, ak by poskytnutím pomoci bolo vážne ohrozené plnenie bojovej úlohy alebo výkon služby,
- b) organizácie a pracovníkov verejnej hromadnej dopravy, energetiky a spojov, ak by poskytnutie pomoci mohlo mať za následok závažnú poruchu prevádzky v týchto organizáciách alebo iný závažný následok,
- c) organizácie a pracovníkov zdravotníctva, ak by poskytnutím pomoci bolo vážne ohrozené plnenie úloh podľa osobitných predpisov.³⁾

(2) Občan nie je povinný poskytnúť pomoc uvedenú v § 18 a § 19, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby.⁴⁾

§ 21**Náhrada výdavkov**

(1) Ak sú s poskytovaním vecnej pomoci spojené výdavky, patrí tomu, kto ich poskytol, náhrada výdavkov. Právo na náhradu výdavkov môže oprávnený uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď ich zistil, najneskôr do dvoch rokov od ich vzniku; inak toto právo zanikne. Právo na náhradu výdavkov sa uplatňuje na okresnej správe Zboru požiarnej ochrany, v územnom obvode ktorej požiar vznikol; táto správa o náhrade výdavkov rozhoduje a náhradu výdavkov poskytuje. Ustanovenia osobitných predpisov o náhrade výdavkov pri odstraňovaní následkov živej pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti nie sú týmto dotknuté.

(2) Ak poskytla organizácia vecnú pomoc pri zdolávaní požiaru inej organizácii, o náhrade výdavkov s tým spojených platia osobitné predpisy.⁵⁾

(3) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknuté právo na náhradu škody.

§ 22**Vstup na nehnuteľnosti**

(1) Vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľnosti je povinný umožniť vstup na nehnuteľnosť na vykonanie opatrení nevyhnutných na zdolanie požiaru alebo na zamedzenie jeho šírenia, prípadne na vykonanie iných záchranných prác, najmä vypratať alebo strpieť vypratanie pozemku, odstrániť alebo strpieť odstránenie stavieb, ich častí alebo porastov. O potrebe a rozsahu týchto opatrení rozhoduje veliteľ zásahu.

(2) Ak je to nevyhnutné na účely cvičenia jednotky požiarnej ochrany, vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľnosti je povinný umožniť vstup na nehnuteľnosť; o tomto vstupe musí byť vopred upovedomený okresnou správou Zboru požiarnej ochrany alebo orgánom obce, ktorý organizuje cvičenie jednotky požiarnej ochrany. Pritom sa musí dbať, aby cvičením jednotky požiarnej ochrany bolo čo najmenej rušené užívanie nehnuteľnosti a aby nevznikli škody, ktorým možno zabrániť.

(3) Ak nesúhlasí vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľnosti so vstupom na nehnuteľnosť podľa odseku 2, rozhodne okresná správa Zboru požiarnej ochrany alebo orgán obce, ktorý cvičenie jednotky požiarnej ochrany organizuje, o tom, či vstup na nehnuteľnosť je pre cvičenie tejto jednotky nevyhnutný. Vstupovať do rodinných domčekov a iných objektov vo vlastníctve alebo užívaní občanov pri cvičení jednotky požiarnej ochrany možno len so súhlasom ich vlastníka alebo užívateľa.

(4) O vstupe do zariadení určených na obranu vlasti a do objektov Zboru nápravnej výchovy platia osobitné predpisy.⁶⁾

DRUHÁ ČASŤ**ŠTÁTNA SPRÁVA NA ÚSEKU POŽIARNEJ OCHRANY****Prvý oddiel****Orgány štátnej správy a ich pôsobnosť****§ 24**

(1) Ministerstvo vnútra ako ústredný orgán štátnej správy na úseku požiarnej ochrany

- a) riadi výkon štátnej správy na úseku požiarnej ochrany,
- b) vypracúva koncepciu organizácie a rozvoja požiarnej ochrany,

- c) vykonáva štátny požiarny dozor a hlavný štátny požiarny dozor,
- d) riadi a vo vymedzenom rozsahu vykonáva odbornú prípravu na úseku požiarnej ochrany,
- e) usmerňuje po odbornej stránke výkon služby v jednotkách požiarnej ochrany,
- f) zabezpečuje a vykonáva výskum a vývoj na úseku požiarnej ochrany a podieľa sa na normalizačnej činnosti v odbore požiarnej ochrany,
- g) zisťuje príčiny vzniku požiarov v závažných prípadoch a vypracúva rozborov požiarovosti; spracúva a vedie evidencie požiarnej ochrany a plní úlohy v rámci automatizovaného systému spracúvania informácií a riadenia požiarnej ochrany,
- h) určuje zameranie preventívno-výchovnej, propagačnej a edičnej činnosti a podieľa sa na jej zabezpečovaní,
- i) plní v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi úlohy požiarnej ochrany pri príprave na obranu štátu.

(2) Ministerstvo vnútra vydáva všeobecne záväzné právne predpisy na zabezpečenie požiarnej ochrany pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulácii s požiarne nebezpečnými látkami, pri výstavbe alebo užívaní stavieb, technických alebo technologických zariadení a určuje technické podmienky ich požiarnej bezpečnosti, ako aj podmienky požiarnej bezpečnosti výrobkov a činností, pri ktorých hrozí nebezpečenstvo vzniku požiaru.

(3) Ministerstvo vnútra plní podľa osobitných predpisov úlohy pri poskytovaní účelových štátnych dotácií obciam na účely požiarnej ochrany.^{6a)}

§ 25

(1) Ministerstvo vnútra je orgánom štátnej správy vo veciach stredných škôl požiarnej ochrany.⁷⁾ V rámci tejto pôsobnosti zriaďuje a zrušuje stredné školy požiarnej ochrany, vykonáva v nich inšpekciu výchovy a vzdelávania a hospodársky ich zabezpečuje.

(2) Žiakom stredných škôl požiarnej ochrany sa poskytuje finančné a hmotné zabezpečenie, ktorým sa sledujú výchovné ciele v súlade s potrebami štátnej správy a národného hospodárstva. Finančné zabezpečenie sa poskytuje formou odmien a štipendií. Hmotné zabezpečenie zahŕňa najmä stravovanie a ubytovanie.

(3) Podrobnosti o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných škôl požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 27

Okresná správa Zboru požiarnej ochrany

- a) vykonáva štátny požiarny dozor,
- b) riadi, organizuje a v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra vykonáva odbornú prípravu na úseku požiarnej ochrany,
- c) zisťuje príčiny vzniku požiarov a vypracúva rozborov požiarovosti; v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra spracúva a vedie evidencie požiarnej ochrany a plní úlohy v rámci automatizovaného systému spracúvania informácií a riadenia požiarnej ochrany,
- d) riadi po odbornej stránke výkon služby v jednotkách požiarnej ochrany,
- e) plní v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra úlohy pri zabezpečovaní obvodných správ Zboru požiarnej ochrany v okrese a okresnej správy Zboru požiarnej ochrany po stránke finančnej, materiálno-technickej, informatiky a spojenia, zdravotníckej a sociálnej a hospodári s majetkom vo vlastníctve Slovenskej republiky, ktorý slúži na ich činnosť,
- f) je osobným úradom príslušníkov Zboru požiarnej ochrany okresnej správy Zboru požiarnej ochrany a obvodných správ Zboru požiarnej ochrany v okrese,

- g) organizuje a vykonáva preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť,
- h) plní v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi úlohy požiarnej ochrany pri príprave na obranu štátu,
- i) v rozsahu svojej pôsobnosti môže vydávať všeobecne záväzné vyhlášky.^{7a)}

§ 28

Obvodná správa Zboru požiarnej ochrany

- a) vykonáva štátny požiarne dozor,
- b) riadi, organizuje a v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra vykonáva odbornú prípravu na úseku požiarnej ochrany, najmä preventívárov požiarnej ochrany obcí,
- c) prejednáva priestupky na úseku požiarnej ochrany,
- d) spracúva a vedie v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra evidencie požiarnej ochrany a plní úlohy v rámci automatizovaného systému spracúvania informácií a riadenia požiarnej ochrany,
- e) pomáha obciam pri plnení úloh na úseku požiarnej ochrany, najmä im poskytuje rady vo veciach aplikácie predpisov o požiarnej ochrane a potrebné údaje z evidencií požiarnej ochrany a upozorňuje ich na nedostatky, ktoré v ich činnosti na úseku požiarnej ochrany zistí,
- f) vykonáva preventívno-výchovnú činnosť.

§ 29

Obec

- a) vykonáva preventívne požiarne kontroly,
- b) zabezpečuje odbornú prípravu svojich jednotiek požiarnej ochrany a požiarneho hliadok,
- c) vypracúva určenú dokumentáciu požiarnej ochrany,
- d) zriaďuje ohlasovne požiarov,
- e) vykonáva preventívno-výchovnú činnosť,
- f) pomáha plniť úlohy na úseku požiarnej služby civilnej obrany.

§ 30

Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví

- a) postup zisťovania príčin vzniku požiarov,
- b) postup vypracúvania rozborov požiarov,
- c) druhy dokumentácie požiarnej ochrany obcí, jej obsah a vedenie.

Druhý oddiel

Štátny požiarne dozor

§ 31

Vykonávanie štátneho požiarneho dozoru

(1) Štátny požiarne dozor sa vykonáva

- a) kontrolou dodržiavania povinností orgánov a organizácií ustanovených predpismi o požiarnej ochrane,
- b) posudzovaním typizačných prác z hľadiska požiarnej bezpečnosti stavieb,
- c) posudzovaním dokumentácie stavieb vrátane technológií z hľadiska ich požiarnej bezpečnosti,
- d) posudzovaním výrobkov z hľadiska ich požiarnej bezpečnosti,

- e) kontrolou pripravenosti a akcieschopnosti jednotiek požiarnej ochrany a materiálno-technického vybavenia požiarnej ochrany v organizáciách,
- f) ukladaním opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a kontrolou plnenia týchto opatrení.

(2) Podrobnosti o vykonávaní štátneho požiarneho dozoru ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Orgány vykonávajúce štátny požiarly dozor

§ 32

(1) Ministerstvo vnútra vykonáva štátny požiarly dozor

- a) na ústredných orgánoch z hľadiska plnenia ich povinností ustanovených v § 3 a § 5,
- b) posudzovaním
 1. typizačných úloh, typových podkladov a typizačných smerníc podľa osobitných predpisov,⁸⁾
 2. dokumentácie stavieb⁹⁾ vrátane technológií v prípadoch ustanovených vo všeobecne záväznom právnom predpise,
 3. výrobkov, ktoré neboli určené na schvaľovanie štátnym skúšobniam, ak si posúdenie takýchto výrobkov vyhradí.

(2) Ak si ministerstvo vnútra vyhradí podľa odseku 1 písm. b) bod 3 na posúdenie výrobok, je organizácia, ktorá takýto výrobok vyrába alebo dováža, povinná na svoj náklad bezplatne predložiť ministerstvu vnútra vzorku výrobku v nevyhnutne potrebnom množstve a s požadovanou dokumentáciou. Ministerstvo vnútra vzorky vracia organizácii v stave, v akom sú po skúškach. Ak je to technicky možné a hospodársky účelné, ministerstvo vnútra s organizáciou dohodne, že si vzorku ponechá ako doklad.

(3) Ak ministerstvo vnútra zistí, že výrobok má závažné nedostatky z hľadiska požiarnej bezpečnosti, môže zakázať jeho výrobu, uvedenie do obehu alebo dovoz alebo uložiť vykonanie iných opatrení.

§ 33

Ministerstvo vnútra vo vzťahu k okresným správam Zboru požiarnej ochrany a obvodným správam Zboru požiarnej ochrany vykonáva hlavný štátny požiarly dozor. Pri vykonávaní tohto dozoru zisťuje, ako okresné správy Zboru požiarnej ochrany a obvodné správy Zboru požiarnej ochrany plnia úlohy štátneho požiarneho dozoru; pritom je oprávnené vykonať kontrolu v ktoromkoľvek orgáne a organizácii.

§ 34

(1) Okresná správa Zboru požiarnej ochrany vykonáva štátny požiarly dozor

- a) na orgánoch nadriadených organizáciám z hľadiska plnenia ich povinností ustanovených v § 5, ak tento dozor neprislúcha ministerstvu vnútra,
- b) posudzovaním dokumentácie stavieb vrátane technológií, v prípadoch ustanovených vo všeobecne záväznom právnom predpise,
- c) v organizáciách určených ministerstvom vnútra v rozsahu § 31 písm. a), c), e), f), ak tento dozor neprislúcha ministerstvu vnútra.

(2) Okresná správa Zboru požiarnej ochrany dozerá, ako obvodné správy Zboru požiarnej ochrany plnia úlohy pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru; pritom je oprávnený vykonať kontrolu v ktorejkoľvek organizácii vo svojom územnom obvode.

§ 35

Obvodná správa Zboru požiarnej ochrany vykonáva štátny požiarly dozor v rozsahu § 31 písm. a), c), e) a f), ak tento dozor neprislúcha ministerstvu vnútra alebo okresnej správe Zboru požiarnej ochrany.

Vylúčenie veci z používania a zastavenie prevádzky

§ 36

(1) Ak vec alebo prevádzka vyvolávajú bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a na odstránenie tohto nebezpečenstva nestačia iné opatrenia, orgán vykonávajúci štátny požiarly dozor rozhodne o

- a) vylúčení veci z používania,
- b) zastavení prevádzky v objektoch, ktoré toto nebezpečenstvo vyvolávajú.

(2) O zastavení prevádzky sa môže rozhodnúť aj vtedy, ak by bola znemožnená záchrana osôb alebo majetku v prípade vzniku požiaru.

(3) Ak to vyžaduje naliehavosť situácie, možno rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2 oznámiť ústne a uviesť ho do zápisnice; písomné vyhotovenie tohto rozhodnutia je potrebné doručiť bezodkladne.

(4) Proti rozhodnutiu o opatreniach uvedených v odsekoch 1 a 2 možno podať odvolanie do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. Odvolanie nemá odkladný účinok. Odvolací orgán o ňom rozhodne bezodkladne.

§ 37

Zastavenie prevádzky sa musí vopred prerokovať s vedúcim organizácie. Ak dôjde vylúčením veci z používania alebo zastavením prevádzky v jednotlivých objektoch k podstatnému obmedzeniu alebo zastaveniu prevádzky v celom závode alebo v celej organizácii, orgán vykonávajúci štátny požiarly dozor o tom bezodkladne upovedomí orgán nadriadený organizácii.

§ 38

Používať vec, ktorá bola vylúčená z používania [§ 36 ods. 1 písm. a)] možno až po odstránení nedostatkov vyvolávajúcich bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a len s písomným súhlasom orgánu, ktorý vylúčil vec z používania alebo rozhodol o zastavení prevádzky.

Tretí oddiel Preventívne požiarne kontroly

§ 39

(1) Účelom preventívnych požiarlych kontrol je previerka dodržiavania povinností ustanovených predpismi o požiarnej ochrane

- a) v objektoch organizácií, ktoré určila obvodná správa Zboru požiarnej ochrany,
- b) v rodinných domčekoch a iných objektoch vo vlastníctve alebo užívaní občanov.

(2) Obvodná správa Zboru požiarnej ochrany určí na vykonávanie preventívnych požiarnych kontrol také objekty, v ktorých vzhľadom na ich veľkosť a význam, malé požiarne nebezpečenstvo a na malý rozsah chránených hodnôt nie je potrebné vykonávať štátny požiarly dozor.

§ 40

(1) Obec vytvára na vykonávanie preventívnych požiarnych kontrol kontrolné skupiny. Do týchto skupín zaraďuje členov Zväzu požiarnej ochrany, prípadne aj iné osoby; pritom prihliada najmä na ich odborné predpoklady. Vedúceho kontrolnej skupiny ustanovuje po prerokovaní so zväzom požiarnej ochrany.

(2) Obec môže ustanoviť na organizovanie a vyhodnocovanie preventívnych požiarnych kontrol preventívára požiarnej ochrany obce, spravidla z členov Zväzu požiarnej ochrany.

§ 41

(1) Kontrolné skupiny pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol upozorňujú občanov a príslušných pracovníkov organizácií na zistené nedostatky, požadujú ich bezodkladné odstránenie a na tieto účely poskytujú potrebné informácie a vysvetlenia, určujú lehoty na odstránenie nedostatkov; nedostatky, ktoré nemožno odstrániť bezodkladne, oznamujú starostovi obce.

(2) Starosta obce

- a) ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru alebo sťaženiu záchrany osôb a majetku, a kontroluje plnenie týchto opatrení,
- b) rozhoduje o vylúčení vecí z používania; ustanovenia § 36 a § 38 platia obdobne,
- c) navrhuje obvodnej správe Zboru požiarnej ochrany vydať rozhodnutie o zastavení prevádzky.

§ 42

Podrobnosti o vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

TRETIA ČASŤ ZBOR POŽIARNEJ OCHRANY

Prvý oddiel

Postavenie, úlohy a organizácia Zboru požiarnej ochrany

§ 43

(1) Zriaďuje sa Zbor požiarnej ochrany.

(2) Zbor požiarnej ochrany je jednotne organizovaným zborom pôsobiacim pri ochrane životov a zdravia občanov a majetku pred požiarimi.

(3) Zbor požiarnej ochrany spolupracuje pri plnení svojich úloh so štátnymi orgánmi, orgánmi obcí, organizáciami, občianskymi združeniami a občanmi.

(4) Zbor požiarnej ochrany je oprávnený pri plnení svojich úloh požadovať pomoc od štátnych orgánov, orgánov obcí a organizácií; uvedené orgány a organizácie sú povinné požadovanú pomoc poskytnúť, ak im v tom nebránia dôvody ustanovené osobitnými predpismi.

§ 44

(1) V rámci svojej pôsobnosti Zbor požiarnej ochrany

- a) podieľa sa na ochrane životov a zdravia občanov a majetku pred požiarom a vykonáva opatrenia na predchádzanie vzniku požiarov,
- b) plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov, poskytovaním pomoci a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

(2) Zbor požiarnej ochrany v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi plní úlohy požiarnej ochrany pri príprave na obranu štátu.

§ 45

Zbor požiarnej ochrany spolupracuje pri riešení otázok požiarnej ochrany s orgánmi požiarnej ochrany iných štátov a medzinárodnými organizáciami.

§ 46

(1) Zbor požiarnej ochrany je budovaný podľa zásady nadriadenosti a podriadenosti. Minister vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) je predstaveným príslušníkov Zboru požiarnej ochrany (ďalej len „príslušník“).

(2) Na čele Zboru požiarnej ochrany je náčelník Zboru požiarnej ochrany (ďalej len „náčelník zboru“), ktorého vymenúva do funkcie¹⁰⁾ minister vnútra.

§ 46a

(1) Zbor požiarnej ochrany je riadený ministerstvom vnútra.

(2) V rámci Zboru požiarnej ochrany sa vytvárajú

- a) hlavná správa Zboru požiarnej ochrany,
- b) okresné správy Zboru požiarnej ochrany,
- c) obvodné správy Zboru požiarnej ochrany.

(3) Správy Zboru požiarnej ochrany sú v zásade zriaďované podľa územného členenia Slovenskej republiky. Hlavná správa Zboru požiarnej ochrany je útvárom ministerstva vnútra; v rozsahu vymedzenom ministrom vnútra plní úlohy ministerstva vnútra na úseku požiarnej ochrany.

(4) Ak ide o štátnu správu, ktorá nevyžaduje styk s občanmi alebo sa vyskytuje zriedkavo, môže okresná správa Zboru požiarnej ochrany poveriť jednu obvodnú správu Zboru požiarnej ochrany jej výkonom aj pre územný obvod inej susediacej obvodnej správy Zboru požiarnej ochrany.

(5) Ministerstvo vnútra môže poveriť jednu okresnú správu Zboru požiarnej ochrany výkonom niektorých špecializovaných agend aj pre územný obvod inej okresnej správy Zboru požiarnej ochrany.

(6) Obec, ktorá je sídlom správy Zboru požiarnej ochrany je povinná zabezpečiť na jej umiestnenie kancelárske miestnosti a iné nebytové priestory.^{10a)} Majetok, ktorý ku dňu účinnosti tohto zákona bol v užívaní jednotiek Zboru požiarnej ochrany a právo hospodárenia s ním patrilo národnému výboru, stáva sa majetkom vo vlastníctve Slovenskej republiky.

(7) Súčasťou Zboru požiarnej ochrany sú zariadenia požiarnej ochrany, ktoré zriaďuje ministerstvo vnútra.

§ 46b

(1) Na čele správy Zboru požiarnej ochrany je náčelník správy. Na čele zariadenia požiarnej ochrany je náčelník zariadenia.

(2) Náčelníka obvodnej správy Zboru požiarnej ochrany vymenúva do funkcie náčelník zboru na návrh náčelníka okresnej správy Zboru požiarnej ochrany. Náčelníka okresnej správy Zboru požiarnej ochrany vymenúva do funkcie minister vnútra na návrh náčelníka zboru. Náčelníka zariadenia požiarnej ochrany vymenúva do funkcie náčelník zboru.

§ 46c

(1) Celkové početné stavy Zboru požiarnej ochrany určuje vláda Slovenskej republiky.

(2) Organizáciu Zboru požiarnej ochrany, územné obvody a sídla správ Zboru požiarnej ochrany určuje minister vnútra.

(3) Vnútornú organizáciu a početné stavy správ Zboru požiarnej ochrany a zariadení požiarnej ochrany určuje náčelník zboru.

(4) Územné obvody správ Zboru požiarnej ochrany a ich sídla oznamuje ministerstvo vnútra v Zbierke zákonov.^{10b)}

§ 46d

(1) Zbor požiarnej ochrany je financovaný zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Pri plnení svojich úloh hospodári s majetkom vo vlastníctve Slovenskej republiky.

(2) Rozpočtové prostriedky na činnosť Zboru požiarnej ochrany zabezpečuje a spravuje ministerstvo vnútra.

(3) Ministerstvo vnútra ustanoví spôsob zabezpečenia Zboru požiarnej ochrany po stránke finančnej, materiálno-technickej, informatiky a spojenia, zdravotníckej a sociálnej.

§ 46e

Správy Zboru požiarnej ochrany a zariadenia požiarnej ochrany môžu poskytovať za úhradu odborné služby; poskytnutím týchto služieb nesmie však byť znížená ich akcieschopnosť a pripravenosť na plnenie úloh Zboru požiarnej ochrany.

Druhý oddiel**Pracovnoprávne vzťahy príslušníkov****§ 47****Pracovný pomer**

(1) Príslušník je v pracovnom pomere

- a) k okresnej správe Zboru požiarnej ochrany alebo
- b) k ministerstvu vnútra

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, plní úlohy vedúceho organizácie v pracovnoprávných vzťahoch príslušníkov, ktorí sú v pracovnom pomere

- a) k okresnej správe Zboru požiarnej ochrany, náčelník okresnej správy Zboru požiarnej ochrany alebo

b) k ministerstvu vnútra, náčelník hlavnej správy Zboru požiarnej ochrany.

(3) V pracovnoprávných vzťahoch náčelníkov okresných správ Zboru požiarnej ochrany plní úlohy vedúceho organizácie náčelník hlavnej správy Zboru požiarnej ochrany; u náčelníka hlavnej správy Zboru požiarnej ochrany minister vnútra.

§ 48

Podmienky prijatia

(1) Príslušníkom môže byť len česko-slovenský štátny občan, ktorý je bezúhonný, morálne a zdravotne spôsobilý, spĺňa kvalifikačné predpoklady na dojednávany druh práce v Zbore požiarnej ochrany a dovŕšil vek 18 rokov.

(2) Podmienku dovŕšenia veku podľa odseku 1 nemusia spĺňať absolventi stredných škôl požiarnej ochrany; ustanovenia všeobecných predpisov o pracovných podmienkach mladistvých tým nie sú dotknuté.

(3) Podrobnosti o podmienkach prijatia a výnimky z nich ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 49

Sľub

Príslušník je povinný zložiť tento sľub:

„Ja, príslušník Zboru požiarnej ochrany, sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem chrániť životy a zdravie občanov a majetok pred požiarmi. Svoje povinnosti budem vykonávať svedomite a pri ich plnení sa budem riadiť ústavou a zákonmi.

Tak sľubujem!“.

§ 50

Skúšobná doba

S príslušníkom môže byť pri prijatí do pracovného pomeru dohodnutá skúšobná doba až 6 mesiacov.

§ 51

Odborná spôsobilosť

(1) Vybrané funkcie v Zbore požiarnej ochrany môžu vykonávať len príslušníci s požadovanou odbornou spôsobilosťou.

(2) Okruh týchto funkcií, obsah odbornej spôsobilosti, spôsob a podmienky jej overovania a osvedčovania, ako aj vydávanie a odnímanie osvedčení o odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 52

Prevedenie na inú prácu

(1) Príslušníka možno previesť i bez jeho súhlasu na inú prácu, než bola dohodnutá v pracovnej zmluve až na 30 pracovných dní v kalendárnom roku tiež vtedy, ak to vyžaduje dôležitá potreba výkonu služby.

(2) Príslušníkovi, ktorý bol prevedený na inú prácu podľa odseku 1, patrí mzda podľa skutočne vykonávanej práce, najmenej však vo výške jeho priemerného zárobku, ktorý dosahoval pred prevedením.

§ 53**Skončenie pracovného pomeru**

Pracovný pomer príslušníka sa skončí tiež dňom nasledujúcim po dni, keď

- a) odmietol zložiť sľub,
- b) nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odňatí jeho hodnosti.

§ 54**Povinnosti príslušníkov**

(1) Príslušník je povinný okrem ostatných povinností vyplývajúcich z jeho pracovného pomeru

- a) plniť rozkazy svojich náčelníkov a veliteľov vydávané pri plnení úloh Zboru požiarnej ochrany podľa § 44 písm. b); splnenie rozkazu môže odmietnuť len vtedy, ak by jeho splnením spáchal trestný čin,
- b) zvyšovať svoje odborné znalosti a udržiavať si potrebnú fyzickú zdatnosť,
- c) nosiť rovnošatu pri výkone služby,
- d) dodržiavať zásady služobnej zdvorilosti.

(2) Podrobnosti o povinnostiach príslušníkov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 55**Odmeny a kárne opatrenia**

(1) Minister, náčelník hlavnej správy Zboru požiarnej ochrany a náčelník okresnej správy Zboru požiarnej ochrany môžu príslušníkom udeľovať odmeny a ukladať kárne opatrenia.

(2) Odmenami sú:

- a) vecný dar,
- b) peňažná odmena,
- c) mimoriadne povýšenie alebo vymenovanie do prvej dôstojníckej hodnosti.

(3) Kárnymi opatreniami sú tiež:

- a) predĺženie doby výsluhy rokov v hodnosti o jeden rok,
- b) zníženie hodnosti o jeden stupeň na dobu jedného roka.

(4) Podrobnosti o udeľovaní odmien a ukladaní kárnych opatrení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 56**Pracovný čas a práca nadčas**

(1) Pracovný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne.

(2) Dĺžka pracovnej smeny pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase nesmie prekročiť 18 hodín. Do tejto doby sa nezapočítava pracovná pohotovosť na pracovisku alebo mimo pracoviska, ani práca nadčas.

(3) V kalendárnom roku možno nariadiť príslušníkovi prácu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.

§ 57**Pracovná pohotovosť**

Príslušníkom sa môže nariadiť pracovná pohotovosť na pracovisku alebo mimo pracoviska, a to najviac v rozsahu 900 hodín v kalendárnom roku.

§ 58**Starostlivosť o príslušníkov**

(1) Organizácia je povinná zabezpečiť príslušníkom, ktorí vykonávajú službu za sťažených podmienok pri zásahu alebo v súvislosti s ním alebo pri zisťovaní príčin vzniku požiarov v potrebnom rozsahu bezplatné stravovanie a odpočinok.

(2) Podrobnosti o poskytovaní bezplatného stravovania a odpočinku ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 59**Rekondičný pobyt**

(1) Rekondičného pobytu v trvaní siedmich dní nepretržite v kalendárnom roku sú povinní sa zúčastniť

- a) príslušníci starší ako 40 rokov, ktorí vykonávajú činnosti osobitne obťažne alebo zdraviu škodlivé,
- b) ostatní príslušníci, ak tak rozhodne príslušná lekárska komisia.

(2) Podrobnosti o poskytovaní a vykonávaní rekondičného pobytu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 59a

Ak nie je v tomto zákone alebo v pracovnoprávnom predpise vydanom na jeho základe ustanovené inak, vzťahujú sa na pracovnoprávne vzťahy príslušníkov Zákonník práce a pracovnoprávne predpisy vydané na jeho základe.

Tretí oddiel**Hodnosti a rovnošata****§ 60****Hodnosti**

(1) Príslušníkom patria hodnosti s vyjadrením príslušnosti k Zboru požiarnej ochrany. Príslušnosť k Zboru požiarnej ochrany sa vyjadruje skratkou „PO“ pri hodnosti.

(2) Ustanovujú sa tieto hodnosti

- a) práporčícke: rotný PO, rotmajster PO, nadrotnajster PO, podpráporčík PO, práporčík PO, nadpráporčík PO,
- b) dôstojnícke: podporučík PO, poručík PO, nadporučík PO, kapitán PO, major PO, podplukovník PO, plukovník PO.

§ 61**Vymenúvanie a povyšovanie do hodnosti**

(1) Pri vzniku pracovného pomeru sa príslušník vymenúva do hodnosti rotného PO; ak má úplné stredné vzdelanie do hodnosti rotmajstra PO a ak má vysokoškolské vzdelanie do hodnosti podporučíka PO.

(2) Do práporčickej hodnosti vymenúva a povyšuje

- a) príslušníkov, ktorí sú v pracovnom pomere k okresnej správe Zboru požiarinej ochrany, náčelník okresnej správy Zboru požiarinej ochrany,
- b) príslušníkov, ktorí sú v pracovnom pomere k ministerstvu vnútra, náčelník hlavnej správy Zboru požiarinej ochrany.

(3) Do dôstojníckej hodnosti príslušníkov vymenúva a povyšuje náčelník hlavnej správy Zboru požiarinej ochrany alebo minister vnútra.

(4) Príslušník má nárok na povýšenie, ak

- a) vykonáva počas určenej doby funkciu, pre ktorú je ustanovená vyššia hodnosť,
- b) uplynula mu určená doba výsluhy rokov v hodnosti,
- c) spĺňa podmienku požadovaného vzdelania a
- d) dosahuje dobré výsledky vo výkone služby.

(5) Povyšovanie do hodností plukovníka PO je výberové.

§ 62**Odňatie hodnosti**

(1) Príslušníkovi, ktorý sa dopustil konania, ktoré je v príkrom rozpore so sľubom alebo ďalšími požiadavkami kladenými na príslušníka, sa môže odňať hodnosť.

(2) Práporčicku hodnosť príslušníkovi odníma náčelník zboru; dôstojnícku hodnosť odníma minister vnútra.

§ 63

Podrobnosti o hodnostiach príslušníkov, výnimky z § 61 ods. 1 a konanie vo veciach hodností príslušníkov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 64**Rovnošata**

(1) Príslušníkom patrí rovnošata a iné súčasti výstroja.

(2) Na rovnošatách príslušníkov sa používa štátny znak Slovenskej republiky.^{10c)}

(3) Podmienky poskytovania rovnošaty a ďalšie podrobnosti o rovnošate a iných súčastiach výstroja ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

ŠTVRTÁ ČASŤ
JEDNOTKY POŽIARNEJ OCHRANY

§ 65

Druhy jednotiek požiarnej ochrany

(1) Jednotkami požiarnej ochrany sú:

- a) jednotka Zboru požiarnej ochrany, ktorá je zložená z príslušníkov,
- b) závodný požiarly útvar, ktorý je zložený z pracovníkov organizácie (ďalej len „pracovníci“),
- c) dobrovoľný verejný požiarly zbor a dobrovoľný závodný požiarly zbor, ktoré sú zložené z osôb, ktoré vykonávajú činnosť v týchto jednotkách požiarnej ochrany dobrovoľne popri svojom zamestnaní (ďalej len „členovia“) a sú spravidla členmi Zväzu požiarnej ochrany.

(2) Zriaďovanie, vnútornú organizáciu a vybavenie jednotiek požiarnej ochrany požiarly technikou a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany, ako aj ich používanie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 66

Na základe dohody medzi ministerstvom vnútra a organizáciou môže byť jednotka Zboru požiarnej ochrany zriadená v organizácii. Zásady zriaďovania jednotiek Zboru požiarnej ochrany v organizáciách ustanoví vláda Slovenskej republiky.

§ 67

Závodný požiarly útvar

(1) Závodný požiarly útvar zriaďuje organizácia, ktorú určí okresná správa Zboru požiarnej ochrany po dohode s orgánom nadriadeným organizácii. Pritom sa prihliada najmä na veľkosť organizácie, jej význam pre národné hospodárstvo, požiarly nebezpečenstvo vyplývajúce z technológie alebo z povahy skladovaných materiálov.

(2) Organizácia môže zrušiť závodný požiarly útvar len so súhlasom okresnej správy Zboru požiarnej ochrany.

(3) Ak to odôvodňujú hospodárske alebo iné dôležité okolnosti, môže sa zriaďiť závodný požiarly útvar pre dve alebo viac organizácií na základe zmluvy o združení; k zriadeniu takéhoto závodného požiarneho útvaru je potrebný súhlas okresnej správy Zboru požiarnej ochrany, v územnom obvode ktorej má tento útvar pôsobiť.

Dobrovoľné jednotky požiarnej ochrany

§ 68

(1) Obec zriaďuje a spravuje dobrovoľný verejný požiarly zbor. Veliteľa tohto zboru vymenúva a odvoláva po prerokovaní s okresnou správou Zboru požiarnej ochrany, a to spravidla na návrh Zväzu požiarnej ochrany.

(2) Organizácia môže zriaďiť dobrovoľný závodný požiarly zbor; jeho veliteľa vymenúva a odvoláva organizácia so súhlasom okresnej správy Zboru požiarnej ochrany.

(3) Na zvýšenie akcieschopnosti a skvalitnenie činnosti dobrovoľného verejného požiarneho zboru alebo dobrovoľného závodného požiarneho zboru môžu sa do neho zaradiť v nevyhnutnom

počte aj osoby vykonávajúce túto službu ako svoje povolanie. O tomto opatrení rozhodne okresná správa Zboru požiarnej ochrany; v organizácii so súhlasom orgánu nadriadeného organizácii.

§ 69

(1) V organizácii, v ktorej sa nezriaďuje jednotka požiarnej ochrany, plnia úlohy jednotky požiarnej ochrany požiarne hliadky.

(2) Obec môže namiesto dobrovoľného verejného požiarneho zboru zriadiť požiarne hliadku len so súhlasom okresnej správy Zboru požiarnej ochrany.

§ 70

Základné úlohy jednotiek požiarnej ochrany

(1) Jednotka požiarnej ochrany plní tieto základné úlohy:

- a) vykonáva požiarne zásah podľa príslušnej dokumentácie požiarnej ochrany alebo pri sústredení a nasadzovaní síl a prostriedkov,
- b) vykonáva záchranné práce pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

(2) Pri zdolávaní požiaru jednotky požiarnej ochrany spolupracujú s útvarmi Zboru národnej bezpečnosti a ďalšími orgánmi podľa osobitných predpisov.¹¹⁾

(3) Podrobnosti o úlohách jednotiek požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 71

Riadenie činnosti v jednotkách požiarnej ochrany

(1) Príslušníci, pracovníci a členovia jednotiek požiarnej ochrany sú pri činnosti v jednotke požiarnej ochrany podriadení svojím veliteľom a pri zdolávaní požiaru veliteľovi zásahu.

(2) Veliteľ jednotky požiarnej ochrany zodpovedá za jej pripravenosť a činnosť tomu, kto túto jednotku zriadil alebo ju riadi.

(3) Činnosť veliteľov, príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany a zásady velenia pri spoločnom zásahu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 72

Odborná spôsobilosť a príprava

(1) Určené funkcie v jednotkách požiarnej ochrany môžu zastávať príslušníci, pracovníci a členovia s požadovanou odbornou spôsobilosťou. Okruh týchto funkcií, obsah odbornej spôsobilosti, spôsob a podmienky jej overovania a osvedčovania, ako aj vydávanie a odnímanie osvedčení o odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

(2) Príslušníci, pracovníci a členovia jednotiek požiarnej ochrany môžu samostatne vykonávať službu pri zdolávaní požiarov až po absolvovaní základnej odbornej prípravy.

(3) Pracovníci [§ 65 ods. 1 písm. b)], členovia dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany [§ 65 ods. 1 písm. c)] a členovia požiarnych hliadok (§ 69) sú povinní zúčastňovať sa v určenom rozsahu na odbornej príprave. Ak sa na odbornej príprave zúčastňujú členovia dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany a členovia požiarnych hliadok vo svojom pracovnom čase, považuje sa to za prekážku na strane pracovníka z dôvodov všeobecného záujmu.¹²⁾

(4) Odborná príprava jednotiek požiarnej ochrany zahŕňa teoretickú prípravu, praktický výcvik a telesnú prípravu. Súčasťou odbornej prípravy je aj požiarňický šport. Podrobnosti o odbornej príprave jednotiek požiarnej ochrany a o organizovaní súťaží v požiarňickom športe ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 73

Poskytovanie pomoci pri zdolávaní požiaru

(1) Obce a organizácie sú povinné si poskytovať pri zdolávaní požiarov vzájomnú pomoc.

(2) Okresné správy Zboru požiarnej ochrany sú oprávnené v prípade naliehavej potreby pri zdolávaní požiarov sústreďovať a nasadzovať jednotky požiarnej ochrany bez ohľadu na to, komu sú podriadené, a vecné prostriedky požiarnej ochrany bez ohľadu na to, kto s nimi disponuje. Obdobné oprávnenie má ministerstvo vnútra pri potrebe nasadenia jednotiek a vecných prostriedkov požiarnej ochrany z viac okresov alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(3) Orgán, ktorý rozhoduje o opatreniach uvedených v odseku 2, je povinný prihliadať na to, aby bola v nevyhnutnom rozsahu zabezpečená požiarňa ochrana v územných obvodoch národných výborov alebo organizáciách, ktoré takúto pomoc poskytnú.

(4) O vyžadovaní vojenskej výpomoci a o poskytovaní medzištátnej pomoci platia osobitné predpisy.¹³⁾

PIATA ČASŤ

SPOLUPRÁCA S DOBROVOLNÝMI SPOLOČENSKÝMI ORGANIZÁCIAMI

§ 74

Ministerstvo vnútra, správy Zboru požiarnej ochrany, obce a ostatné orgány a organizácie pri plnení úloh podľa tohto zákona spolupracujú s príslušnými orgánmi dobrovoľných spoločenských organizácií.

§ 75

Dobrovoľné združenie občanov na úseku požiarnej ochrany

Dobrovoľné združenie občanov na úseku požiarnej ochrany pomáha obciam pri plnení úloh na úseku požiarnej ochrany najmä tým, že

- a) zúčastňuje sa na organizovaní a vykonávaní preventívnych požiarňických kontrol,
- b) spolupracuje pri zriaďovaní a zabezpečovaní činností dobrovoľných verejných požiarňických zborov a požiarňických hliadok, pri údržbe požiarňickej techniky a iných vecných prostriedkov požiarňickej ochrany,
- c) podieľa sa na odbornej príprave členov dobrovoľných verejných požiarňických zborov a požiarňických hliadok, ako aj na odbornej príprave členov kontrolňických skupín,
- d) podieľa sa na preventívno-výchovnej činnosti na úseku požiarňickej ochrany,
- e) podieľa sa na spracúvaní dokumentácie požiarňickej ochrany obcí,
- f) predkladá návrhy na materiálno-technické vybavenie dobrovoľných verejných požiarňických zborov,
- g) podieľa sa na plnení úloh na úseku civilnej obrany.

ŠIESTA ČASŤ
POSTIH ORGANIZÁCIÍ A OBČANOV

Pokuty organizáciám

§ 76

(1) Obvodná správa Zboru požiarnej ochrany alebo okresná správa Zboru požiarnej ochrany môže uložiť pokutu až do 100 000 Kčs organizácii, ktorá porušila povinnosť vyplývajúcu z predpisov o požiarnej ochrane tým, že

- a) neoznačí pracoviská so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom príslušnými príkazmi, zákazmi a pokynmi,
- b) nevykonáva pravidelnú kontrolu dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane a plnenia príkazov, zákazov a pokynov týkajúcich sa požiarnej ochrany,
- c) nevykonáva pravidelné školenie pracovníkov organizácie o požiarnej ochrane a odbornú prípravu jednotky požiarnej ochrany a požiarnych hliadok,
- d) neumožní alebo sťažuje výkon štátneho požiarneho dozoru,
- e) nevyhotoví predpísanú dokumentáciu požiarnej ochrany alebo ju neudržiava v súlade so skutočným stavom,
- f) nezabezpečí vybavenie objektov požiarnou signalizáciou, hasiacimi zariadeniami, požiarnou technikou a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany v množstve a druhoch zodpovedajúcich požiarnemu nebezpečenstvu v organizácii alebo tieto neudržiava v použiteľnom stave,
- g) neposkytne na výzvu veliteľa cvičenia, veliteľa jednotky požiarnej ochrany, okresnej správy Zboru požiarnej ochrany alebo orgánu obce potrebnú vecnú pomoc alebo neumožní vstup na nehnuteľnosť na vykonanie potrebných opatrení v súvislosti s cvičením jednotiek požiarnej ochrany, hoci na to bola povinná,
- h) neoznámí orgánu, ktorý v nej vykonáva štátny požiarne dozor, vznik požiaru v organizácii.

(2) Obvodná správa Zboru požiarnej ochrany alebo okresná správa Zboru požiarnej ochrany môže uložiť pokutu až do 250 000 Kčs organizácii, ktorá porušila povinnosť vyplývajúcu z predpisov o požiarnej ochrane tým, že

- a) znemožní prístup k núdzovým východom, únikovým cestám alebo k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody, najmä nesprávnym uskladnením materiálov,
- b) poruší rozhodnutie o vylúčení veci z používania alebo rozhodnutie o zastavení prevádzky,
- c) neustanoví technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany alebo nezriadi požiarne hliadku alebo požiarnotechnickú komisiu,
- d) nezriadi jednotku požiarnej ochrany, hoci bola povinná ju zriadiť, alebo ju nevybaví potrebnou požiarnou technikou a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany alebo zníži pripravenosť a akcieschopnosť jednotky požiarnej ochrany, požiarnej techniky a iných vecných prostriedkov požiarnej ochrany pri ich používaní na činnosti nesúvisiace s požiarou ochrou,
- e) nedodrží predpisy o skladovaní a manipulácii s horľavými látkami alebo nevykoná potrebné opatrenia pri činnostiach spojených so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom alebo pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb,
- f) nevykoná v určenej lehote opatrenia uložené na odstránenie zistených nedostatkov,
- g) neposkytne na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa jednotky požiarnej ochrany, okresnej správy Zboru požiarnej ochrany alebo orgánu obce potrebnú vecnú pomoc, neumožní vstup na nehnuteľnosť

na vykonanie potrebných opatrení v súvislosti so zdolávaním požiaru alebo záchrannými prácami, hoci na to bola povinná,

h) vypaľuje kroviská, trávu, burinu, suché lístie a strniská na poľnohospodárskej pôde a zakladá oheň v lesných porastoch a vysokej zeleni.

(3) Ministerstvo vnútra môže uložiť pokutu až do 250 000 Kčs organizácii, ktorá porušila povinnosť vyplývajúcu z predpisov o požiarnej ochrane tým, že koná v rozpore s rozhodnutím, ktorým jej bola zakázaná výroba, uvádzanie do obehu, dovoz alebo ktorým jej bolo uložené vykonanie iných opatrení pri výrobkoch vykazujúcich závažné nedostatky z hľadiska požiarnej bezpečnosti.

(4) Organizácii, ktorá opätovne porušila povinnosť, za ktorú jej bola v predchádzajúcich troch rokoch uložená pokuta, môže obvodná správa Zboru požiarnej ochrany, okresná správa Zboru požiarnej ochrany alebo ministerstvo vnútra uložiť ďalšiu pokutu až do dvojnásobku pokuty ustanovenej v odsekoch 1 až 3.

(5) Pri určovaní výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť a čas trvania protiprávneho konania a na rozsah spôsobenej škody.

(6) Uložením pokuty podľa odsekov 1 až 4 zostáva nedotknutá zodpovednosť organizácie za spôsobenú škodu a postih jej pracovníkov podľa pracovnoprávných predpisov.

§ 77

Pokutu podľa § 76 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa o porušení povinnosti dozvedel orgán vykonávajúci štátny požiarly dozor, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Priestupky

§ 78

(1) Za priestupok na úseku požiarnej ochrany môže obvodná správa Zboru požiarnej ochrany uložiť

- a) pokarhanie,
- b) pokutu vo výške uvedenej v odsekoch 2, 3 alebo 4.

(2) Pokarhanie alebo pokutu až do 1000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustil priestupku na úseku požiarnej ochrany tým, že

- a) porušil predpisy a príkazy o vybavení hasiacimi zariadeniami a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany,
- b) neumožnil alebo sťažil vykonanie preventívnej požiarnej kontroly alebo iných opatrení na úseku požiarnej ochrany,
- c) neuposlúchol nariadenie veliteľa zásahu alebo veliteľa jednotky požiarnej ochrany vydané podľa § 88 ods. 2 písm. a).

(3) Pokarhanie alebo pokutu až do 3000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustil priestupku na úseku požiarnej ochrany tým, že

- a) porušil zásady bezpečnej prevádzky tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov alebo neumožnil pravidelné čistenie komínov,
- b) nevykonal v určenej lehote opatrenia uložené orgánom obce,

- c) poškodil, odstránil, zneužil alebo inak znížil účinnosť zariadení a prostriedkov slúžiacich na ochranu pred požiarom alebo vedome bezdôvodne privolať jednotku požiarnej ochrany,
- d) neposkytol osobnú alebo vecnú pomoc v súvislosti so zdolávaním požiaru, hoci bol na to povinný,
- e) neumožnil vstup na nehnuteľnosť pri cvičení jednotky požiarnej ochrany, hoci bol na to povinný podľa rozhodnutia okresnej správy Zboru požiarnej ochrany alebo obce.

(4) Pokarhanie alebo pokutu až do 5000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustil priestupku na úseku požiarnej ochrany tým, že

- a) nedodrжал predpisy o skladovaní a manipulácii s horľavými látkami alebo nesprávnym skladovaním materiálov znemožnil prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody,
- b) porušil príkazy a zákazy o fajčení a o manipulácii s otvoreným ohňom na miestach so zvýšeným požiarňým nebezpečenstvom,
- c) neumožnil jednotke požiarnej ochrany vstup na nehnuteľnosť pri zdolávaní požiaru alebo inak sťažil vykonanie opatrení nevyhnutných na zloženie požiaru alebo záchranných prác,
- d) porušil rozhodnutie o vylúčení veci z používania alebo rozhodnutie o zastavení prevádzky,
- e) vykonával práce, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru, ak nemal odbornú spôsobilosť, ktorú požadujú na vykonávanie takýchto prác osobitné predpisy,
- f) zanedbal z hľadiska požiarnej ochrany dohľad nad osobami, ktoré nemôžu posúdiť následky svojho konania.

§ 78a

Blokové konanie

Obvodné správy Zboru požiarnej ochrany a okresné správy Zboru požiarnej ochrany sú oprávnené ukladať a vyberať pokuty v blokovom konaní za priestupky na úseku požiarnej ochrany.^{13a)}

§ 79

Ak sa v tomto zákone neustanovuje inak, platia o priestupkoch a ich prerokúvaní všeobecné predpisy.¹⁴⁾

SIEDMA ČASŤ

NÁHRADA ŠKODY

§ 80

Odškodňovanie úrazov

(1) Ak došlo u občana k poškodeniu na zdraví alebo k jeho smrti

- a) pri jeho činnosti v dobrovoľnom verejnom požiarom zbere, v požiarnej hliadke alebo v kontrolnej skupine,
- b) v súvislosti s pomocou, ktorú poskytol pri zdolávaní požiaru alebo pri odstraňovaní jeho následkov alebo pri cvičení jednotky požiarnej ochrany (ďalej len „poškodený“) uhradí škodu tým vzniknutú štát obdobne podľa predpisov pri odškodňovaní pracovných úrazov,¹⁵⁾ pokiaľ mu nevznikol nárok na náhradu tejto škody už z pracovno-právneho vzťahu.

(2) Náhradu škody podľa odseku 1 poskytuje v zastúpení štátu okresná správa Zboru požiarnej ochrany, v územnom obvode ktorého došlo k poškodeniu na zdraví alebo k smrti poškodeného.

§ 81**Jednorazové mimoriadne odškodnenie**

(1) Vláda Slovenskej socialistickej republiky ustanoví nariadením, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu prislúcha poškodenému a pozostalým po poškodenom, okrem nárokov podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov, aj jednorazové mimoriadne odškodnenie a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(2) V tomto nariadení sa upraví tiež jednorazové mimoriadne odškodnenie aj príslušníkovi, pracovníkovi jednotky požiarnej ochrany a členovi dobrovoľného závodného požiarneho zboru a pozostalým po nich.

(3) Jednorazové mimoriadne odškodnenie pracovníkom závodného požiarneho útvaru, členom dobrovoľného závodného požiarneho zboru, ako aj ďalším pracovníkom organizácie a pozostalým po nich poskytuje organizácia, ak ku škode na zdraví došlo v súvislosti s činnosťou jednotiek požiarnej ochrany v objektoch vlastnej organizácie. V ostatných prípadoch poskytuje jednorazové mimoriadne odškodnenie ministerstvo vnútra.

(4) Nárok na odškodnenie podľa odsekov 1 až 3 sa premlčuje v lehote troch rokov odo dňa vzniku škody.

Náhrada vecnej škody**§ 82**

Občan má nárok na náhradu vecnej škody, ktorá mu vznikla pri pomoci poskytnutej pri zdolávaní požiaru, prípadne pri cvičení jednotky požiarnej ochrany. V osobitne odôvodnených prípadoch môže sa priznať náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za vec poškodenú.

§ 83

(1) Občanovi sa nahrádza tiež vecná škoda, ktorá mu vznikla v dôsledku opatrení nevyhnutných na zdolanie požiaru, zamedzenie jeho šírenia alebo záchranných prác vykonaných na príkaz veliteľa zásahu alebo veliteľa jednotky požiarnej ochrany alebo pri cvičení jednotky požiarnej ochrany; to neplatí, ak škoda vznikla použitím hasiacich látok v súvislosti so zdolávaním požiaru.

(2) Náhrada vecnej škody podľa odseku 1 sa neposkytuje občanovi, ktorého objekty boli zasiahnuté požiarom.

§ 84

(1) Náhradu škody podľa § 82 a § 83 poskytuje a o nej rozhoduje okresná správa Zboru požiarnej ochrany, v územnom obvode ktorej požiar vznikol alebo sa konalo cvičenie jednotky požiarnej ochrany.

(2) Ak vznikla občanovi vecná škoda v súvislosti s pomocou poskytnutou v záujme organizácie, má okresná správa Zboru požiarnej ochrany voči tejto organizácii právo na náhradu toho, čo občanovi poskytla.

(3) Právo na náhradu škody podľa § 82 a § 83 treba uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, najneskôr do dvoch rokov od vzniku škody; inak toto právo zanikne.

ÔSMA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 85

(1) Pôsobnosť ministerstva vnútra, okresnej správy Zboru požiarnej ochrany a obvodnej správy Zboru požiarnej ochrany pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru, ako aj pôsobnosť miestneho národného výboru pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol sa nevzťahuje na

- a) útvary a zariadenia Československej ľudovej armády, vojsk ministerstva vnútra, Zboru národnej bezpečnosti a Zboru nápravnej výchovy; v týchto útvaroch a zariadeniach sa zabezpečujú a vykonávajú uvedené úlohy podľa osobitných predpisov,
- b) banské diela, zariadenia, pracoviská a činnosti pod zemou podliehajúce dozoru orgánov štátnej banskej správy,
- c) dráhové vozidlá, riečne plavidlá, námorné lode a civilné lietadlá; v týchto dopravných prostriedkoch sa zabezpečujú a vykonávajú uvedené úlohy podľa osobitných predpisov.

(2) Pôsobnosť ministerstva vnútra, okresnej správy Zboru požiarnej ochrany pri zisťovaní príčin vzniku požiarov sa nevzťahuje na prípady uvedené v odseku 1 s výnimkou dráhových vozidiel a riečnych plavidiel.

§ 86

Ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú na železničnú, vodnú a leteckú dopravu, ak medzinárodné zmluvy, ktorými je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, neustanovujú inak.

§ 87

(1) Ustanovenia tohto zákona sa nedotýkajú výsad a imunit priznávaných podľa medzinárodného práva alebo medzinárodných zmlúv, ktorými je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná.

(2) Pri zdolávaní požiarov možno vstúpiť do objektov, ktoré požívajú ochranu podľa odseku 1, iba na základe príslušného súhlasu.

§ 88

Oprávnenia osôb poverených plnením úloh na úseku požiarnej ochrany

(1) Príslušníci pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru a pri zisťovaní príčin vzniku požiarov a členovia kontrolných skupín pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol sú oprávnení vstupovať do objektov zariadení, vykonávať potrebné zisťovania a úkony, nazeráť do príslušnej dokumentácie, požadovať potrebné údaje a vysvetlenia a potrebnú súčinnosť od vedúcich a ostatných pracovníkov organizácií a občanov.

(2) Príslušníci, velitelia závodných požiarnych útvarov, velitelia dobrovoľných verejných požiarnych zborov alebo dobrovoľných závodných požiarnych zborov a velitelia zásahu sú pri plnení úloh na úseku požiarnej ochrany oprávnení

- a) nariadiť v súvislosti so zdolávaním požiaru alebo pri cvičení jednotky požiarnej ochrany, aby sa z miesta zásahu vzdialili osoby, ktorých prítomnosť nie je potrebná, alebo aby sa podriadili iným obmedzeniam nevyhnutným na úspešné vykonanie zásahu,

b) vyzvať občana, ktorý porušil predpisy o požiarnej ochrane, aby preukázal svoju totožnosť; ak ju hodnoverne nepreukáže, sú oprávnení predviesť tohto občana na obecný úrad alebo na útvar Zboru národnej bezpečnosti.

(3) Oprávnenie podľa odsekov 1 a 2 sa preukazuje spôsobom, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 89

Povinnosť mlčanlivosti

(1) Osoby poverené plnením úloh na úseku požiarnej ochrany sú povinné zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré vo všeobecnom záujme alebo v záujme zúčastnených osôb majú zostať utajené pred nepovolnými osobami. Povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení pracovného pomeru alebo po splnení úlohy.

(2) O oslobodení od mlčanlivosti a jeho rozsahu rozhoduje

- a) náčelník správy Zboru požiarnej ochrany, ak ide o podriadených príslušníkov,
- b) náčelník okresnej správy Zboru požiarnej ochrany, ak ide o osoby poverené plnením úloh na úseku požiarnej ochrany.

§ 90

Predpisy o ochrane štátneho, hospodárskeho a služobného tajomstva¹⁶⁾ nie sú ustanoveniami § 88 a § 89 dotknuté.

§ 91

Ocenenie mimoriadnej odvahy

(1) Na ocenenie mimoriadnej odvahy a obetavosti príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany a občanov pri záchrane života a majetku môže minister vnútra udeliť vecný alebo peňažný dar.

(2) Zásady poskytovania darov uvedených v odseku 1 ustanoví vláda Slovenskej republiky.

§ 92

Živelné pohromy a iné mimoriadne udalosti

Ak osobitné predpisy neustanovujú inak, vzťahujú sa ustanovenia tohto zákona o poskytovaní osobnej a vecnej pomoci, o jednotkách požiarnej ochrany, o právach a povinnostiach príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany, o náhrade škody a ustanovenia o ocenení mimoriadnej odvahy primerane aj na záchranné práce pri živelných pohromách. To isté platí na záchranné práce pri mimoriadnych udalostiach, ak sú bezprostredne ohrozené ľudské životy alebo hrozí značná škoda.

§ 93

Hodnosti a rovnošaty pracovníkov a členov

(1) Pracovníkom závodných požiarnych útvarov patria hodnosti s označením príslušnosti k závodnému požiarnemu útvaru a rovnošata.

(2) Členom dobrovoľných verejných požiarnych zborov a dobrovoľných závodných požiarnych zborov patrí rovnošata a funkčné označenie.

(3) Podrobnosti o hodnotiach, funkčných označeniach a rovnošatách pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis. Tento predpis môže tiež ustanoviť, ktorým ďalším osobám plniacim úlohy na úseku požiarnej ochrany patrí rovnošata.

§ 94

Vzťah zákona k všeobecným predpisom o správnom konaní

(1) V konaní o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach občanov alebo organizácií, v ktorom rozhodujú orgány štátnej správy na úseku požiarnej ochrany podľa všeobecných predpisov o správnom konaní,¹⁷⁾ sú vecne príslušné konať v prvom stupni obvodné správy Zboru požiarnej ochrany, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Okresná správa Zboru požiarnej ochrany vykonáva v druhom stupni štátnu správu na úseku požiarnej ochrany vo veciach, v ktorých v prvom stupni konajú obvodné správy Zboru požiarnej ochrany. Okresná správa Zboru požiarnej ochrany je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých podľa všeobecných predpisov o správnom konaní¹⁷⁾ v oblasti štátnej správy na úseku požiarnej ochrany rozhodovala v prvom stupni obec.

(3) Na vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcie technika požiarnej ochrany, špecialistu požiarnej ochrany alebo funkcie zriadenej podľa § 8 a ďalej na rozhodovanie podľa § 31 ods. 1 písm. b) a c), § 38, § 67 ods. 2 a 3 a § 73 ods. 2 tohto zákona sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁷⁾

§ 95

Ak vznikne pochybnosť o povinnosti organizácie

- a) ustanoviť na plnenie povinnosti na úseku požiarnej ochrany dvoch alebo viacerých technikov požiarnej ochrany alebo ustanoviť technika požiarnej ochrany, ktorého funkcia nebude spojená s inou funkciou [§ 7 ods. 2 písm. a), b)],
 - b) ustanoviť špecialistu požiarnej ochrany v organizáciách vykonávajúcich výskum a vývoj (§ 10 ods. 2),
 - c) zriadiť požiarňu hliadku (§ 13),
 - d) zriadiť požiarnotechnickú komisiu (§ 14),
- rozhodne o tejto povinnosti orgán vykonávajúci štátny požiarňový dozor v organizácii.

§ 96

Používanie jednotiek požiarnej ochrany a vecných prostriedkov požiarnej ochrany na iné účely

Jednotky požiarnej ochrany, požiarňu techniku a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany možno používať na činnosť nesúvisiacu s požiarňovou ochranou iba vtedy, ak ich použitím nebude znížená akcieschopnosť a pripravenosť jednotky požiarnej ochrany na plnenie jej úloh podľa tohto zákona.

§ 96a

Mestský požiarňový zbor

(1) Na plnenie úloh hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mesta Košíc na úseku požiarnej ochrany zriaďuje príslušné mestské zastupiteľstvo mestský požiarňový zbor.

(2) Na čele mestského požiarneho zboru je veliteľ, ktorého na návrh primátora vymenúva do funkcie na dobu neurčitú a odvoláva z nej mestské zastupiteľstvo. Veliteľ mestského požiarneho zboru zodpovedá za svoju činnosť primátorovi.

(3) Organizáciu, riadenie a početné stavy mestského požiarného zboru upraví mestské zastupiteľstvo v štatúte; v tomto štatúte môže upraviť tiež úlohy mestského požiarného zboru.

(4) Pôsobnosť okresnej správy Zboru požiarnej ochrany uvedenú v § 27 písm. b) a d), § 67 ods. 1 a 2, § 73 ods. 2 a úlohy jednotiek požiarnej ochrany uvedené v § 70 tohto zákona plní na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mesta Košíc Mestský požiarny zbor.

§ 96b

Ustanovenia tohto zákona o povinnostiach právnických osôb, pôsobnosti orgánov štátnej správy na úseku požiarnej ochrany pri vykonávaní štátneho požiarného dozoru, pôsobnosti obcí pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol a o postihu právnických osôb za porušenie predpisov o požiarnej ochrane sa primerane vzťahujú na fyzické osoby vykonávajúce podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov.^{17a)}

Prechodné ustanovenia

§ 97

Organizácie, v ktorých ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona bol zriadený závodný požiarny útvar alebo závodný požiarny zbor, sa považujú za organizácie určené na zriadenie týchto jednotiek požiarnej ochrany príslušným národným výborom (§ 67 ods. 1 a § 68 ods. 2).

§ 98

(1) Inšpekcie požiarnej ochrany národných výborov zriadené podľa doterajších predpisov¹⁸⁾ sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za správy Zboru požiarnej ochrany národných výborov podľa tohto zákona.

(2) Verejné požiarné útvary sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za útvary Zboru požiarnej ochrany podľa tohto zákona.

§ 99

Pracovníci ministerstva vnútra zaradení na úseku požiarnej ochrany, pracovníci inšpekcí požiarnej ochrany národných výborov a príslušníci verejných požiarnych útvarov sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za príslušníkov Zboru požiarnej ochrany; zloženie sľubu u týchto príslušníkov zabezpečia náčelníci správ Zboru požiarnej ochrany najneskôr do piatich dní od nástupu príslušníka do práce po dni nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Záverečné ustanovenia

§ 100

Ministerstvo vnútra vydá

- a) všeobecne záväzné právne predpisy na vykonanie § 6 ods. 2, § 7 ods. 2, § 10 ods. 5, § 11 ods. 2, § 12 ods. 2, § 13 ods. 3, § 14 ods. 2, § 15 ods. 2, § 16 ods. 3, § 17 ods. 4, § 30, § 31 ods. 2, § 32 ods. 1 písm. b) bod 2, § 34 ods. 1 písm. b), § 42, § 65 ods. 2, § 70 ods. 3, § 71 ods. 3, § 72 ods. 1 a 4 a § 88 ods. 3 tohto zákona,
- b) po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky, Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a príslušným odborovým orgánom všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 48 ods. 3, § 51 ods. 2, § 54 ods. 2, § 55 ods. 4, § 58 ods. 2 a § 59 ods. 2 tohto zákona,

- c) po dohode s Ministerstvom školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky, Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky a Ministerstvom financií Slovenskej republiky všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 25 ods. 3 tohto zákona,
- d) po prerokovaní s Federálnym ministerstvom obrany a Federálnym ministerstvom vnútra všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 63, § 64 ods. 3 a § 93 ods. 3 tohto zákona.

§ 102

(1) Zrušujú sa:

1. zákon č. 18/1958 Zb. o požiarnej ochrane v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb. (položky 48 a 49 prílohy A), zákona č. 20/1975 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 52/1982 Zb. (položka 22 prílohy),
2. § 18 zákona č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku, pokiaľ upravuje skutkové podstaty priestupkov proti ochrane pred požiarmi,
3. vládne nariadenie č. 12/1951 Zb. o náhrade škody príslušníkom hasičstva a iným osobám v odbore ochrany pred požiarmi a inými živelnými pohromami,
4. vyhláška povereníctva vnútra č. 752/1951 Ú. v. o úprave požiarnej stráže v kinách,
5. vyhláška ministra vnútra č. 266/1951 Ú. v., ktorou sa upravujú podrobnosti o náhrade škody v odbore ochrany pred požiarmi a inými živelnými pohromami,
6. vyhláška Ministerstva vnútra č. 120/1952 Ú. v., ktorou sa vydáva služobný a disciplinárny poriadok pre príslušníkov požiarneho zborov, požiarneho hliadok a pre príslušníkov veliteľstiev požiarnej ochrany,
7. vyhláška ministra vnútra č. 169/1955 Ú. v. o zabezpečení a organizácii požiarnej ochrany v závodoch v znení vyhlášky ministra vnútra č. 119/1958 Ú. v. a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 61/1976 Zb.,
8. vyhláška Ministerstva vnútra č. 198/1958 Ú. v. o obstarávaní, rozdeľovaní a skúšaní vecných prostriedkov požiarnej ochrany,
9. vyhláška Ministerstva vnútra č. 106/1959 Ú. v. o organizácii požiarnej ochrany v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb. (položky 48, 50 až 52 prílohy A),
10. vyhláška Ministerstva školstva a kultúry a Ministerstva vnútra č. 87/1960 Zb. o zavedení bezpečného filmu,
11. vyhláška Ministerstva vnútra č. 70/1960 Zb. o zabezpečení pohotovosti hasiacich zariadení,
12. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 61/1976 Zb., ktorou sa ustanovujú zásady školenia pracovníkov o požiarnej ochrane,
13. úprava Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. PO-191/3-1974 o ochrane úrody pred požiarmi (reg. v čiastke 10/1974 Zb.),
14. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 166/1976 Zb. o požiarnej bezpečnosti pri skladovaní vykurovacej nafty,
15. úprava Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. PO-1133/3-1976, ktorou sa vydávajú zásady riadenia a organizácie požiarnej ochrany národných výborov (reg. v čiastke 33/1976 Zb.),
16. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 8/1978 Zb., ktorou sa vydávajú zásady pre vypracúvanie dokumentácie hasenia požiarov.

(2) Platnosť strácajú:

1. pre príslušníkov úprava Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. PO-114/3-1978 o hodnostiach pracovníkov požiarnej ochrany (reg. v čiastke 3/1978 Zb.),

2. predpisy, ktoré boli ponechané v platnosti podľa vyhlášky predsedu vlády č. 129/1967 Zb. a uvedené v čiastke č. 47/1967 Zb. (časť XVIII).

§ 103 **Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1986.

Čl. I (zavedený zákonom č. 525/1990 Zb.)

(1) Správy Zboru požiarnej ochrany a zariadenia požiarnej ochrany podľa tohto zákona sa zriadia z doterajších správ Zboru požiarnej ochrany národných výborov, útvarov Zboru požiarnej ochrany, správy Zboru požiarnej ochrany ministerstva vnútra a organizácií na úseku požiarnej ochrany riadených ministerstvom vnútra.

(2) Príslušníci, ktorí boli v pracovnom pomere k okresnému národnému výboru, ku krajskému národnému výboru, k ministerstvu vnútra alebo ním riadenej organizácii na úseku požiarnej ochrany, sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za príslušníkov podľa tohto zákona.

(3) Zloženie sľubu podľa tohto zákona u príslušníkov uvedených v odseku 2 zabezpečia náčelníci najneskôr do 5 dní od nástupu príslušníka do práce po dni nadobudnutia účinnosti tohto zákona; pri odmietnutí zložiť sľub sa postupuje podľa § 53.

(4) Príslušníkom sa zachovávajú hodnosti a započítava uplynutá doba výsluhy rokov v hodnosti podľa doterajších predpisov.

(5) V konaní vo veciach hodností začatých do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa postupuje podľa doterajších predpisov.

(6) Podľa doterajších predpisov sa posudzujú nároky vzniknuté z pracovného pomeru do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a právne úkony týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia pracovného pomeru vykonané pred týmto dňom a ich právne účinky, i keď nastanú po tomto dni, ako aj lehoty, ktoré začali plynúť pred týmto dňom.

(7) Dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona prechádza na okresné správy Zboru požiarnej ochrany plnenie úloh jednotiek požiarnej ochrany, ktoré podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane, iných zákonov alebo všeobecne záväzných právnych predpisov ku dňu účinnosti tohto zákona plnili útvary Zboru požiarnej ochrany národných výborov; na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a na území mesta Košíc prechádza plnenie týchto úloh na mestské požiarne zbory.

(8) Kde sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o obecnom požiarnej zbere rozumie sa tým dobrovoľný verejný požiarnej zbor podľa tohto zákona.

(9) Veci, ktoré krajské národné výbory a okresné národné výbory nevybavili do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vybaví okresné správy Zboru požiarnej ochrany a obvodné správy Zboru požiarnej ochrany zriadené podľa tohto zákona.

(10) Pokiaľ sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o správe Zboru požiarnej ochrany ministerstva vnútra, správach Zboru požiarnej ochrany národných výborov, útvaroch Zboru požiarnej ochrany a o príslušníkoch Zboru požiarnej ochrany rozumie sa tým správy Zboru požiarnej ochrany a príslušníci podľa tohto zákona.

Čl. II (zavedený predpisom č. 48/1993 Z. z.)

Ak sa v predpisoch o požiarnej ochrane hovorí o organizácii, rozumie sa tým v súlade s osobitnými predpismi právnická osoba.

V. Šalgovič v. r.

P. Colotka v. r.

- 1) Zákon č. 145/1970 Zb. o národohospodárskom plánovaní.
- 2) § 43 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 3) Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.
- 4) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 5) § 15 a § 122 Hospodárskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 45/1983 Zb.).
- 6) Zákon č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch. § 22 zákona č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky. § 17 a § 18 zákona č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva.
- 6a) Napr. § 7 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
- 7) § 55 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).
- 7a) Čl. 139a ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o československej federácii v znení ústavného zákona č. 294/1990 Zb.
- 8) Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 95/1977 Zb. o typizácii vo výstavbe
- 9) Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 105/1981 Zb. o dokumentácii stavieb.
- 10) § 27 ods. 4 Zákonníka práce.
- 10a) § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 129/1990 Zb. o pôsobnosti národných výborov pri vykonávaní niektorých ustanovení zákona o nájme a podnájme nebytových priestorov.
- 10b) § 9 zákona č. 131/1989 Zb. o Zbierke zákonov v znení neskorších predpisov.
§ 7 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 176/1989 Zb. o vyhlasovaní všeobecne záväzných právnych predpisov a iných opatrení orgánov Slovenskej socialistickej republiky v Zbierke zákonov.
- 10c) Čl. 6 ústavného zákona Slovenskej národnej rady č. 50/1990 Zb. o názve, štátnom znaku, štátnej vlajke, štátnej pečati a o štátnej hymne Slovenskej republiky.
- 11) Napríklad: § 16 zákona č. 28/1984 Zb. o štátnom dozore nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení, § 6 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva č. 42/1966 Zb. o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.
- 12) § 124 Zákonníka práce.
- 13) Napríklad: vyhláška ministra zahraničných vecí č. 80/1971 Zb. o Zmluve medzi ČSSR a PLR o právnych vzťahoch na československo-poľských štátnych hraniciach, o spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach, vyhláška ministra zahraničných vecí č. 39/1978 Zb. o Zmluve medzi ČSSR a MLR o spolupráci a vzájomnej pomoci na československo-maďarských hraniciach, smernice Federálneho ministerstva národnej obrany zo dňa 25. júna 1974 na poskytovanie vojenskej pomoci, uverejnené pod č. 6 v čiastke 7/1974 Ú. v. SSR.
- 13a) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 14) Napríklad: zákon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistickeho poriadku, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 15) § 190 až § 203, § 260 Zákonníka práce. § 44 ods. 1 a 2 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.
- 16) Zákon č. 102/1971 Zb.
- 17) Zákon č. 71/1967 Zb.
- 17a) Napr. zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon), zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 47/1992 Zb.).

18) Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 155/1982 Zb. o zriaďovaní odborov a iných útvarov národných výborov.

